

Stanowisko Prezydium Rady Krajowej Sekcji Nauki NSZZ “Solidarność”
w sprawie podstawy programowej i ramowych planów nauczania
kształcenia ogólnego w szkołach ponadgimnazjalnych

Krajowej Sekcji Nauki NSZZ “Solidarność” wyraża stanowczy sprzeciw wobec zmian edukacyjnych wprowadzanych przez Ministerstwo Edukacji Narodowej od 1 września 2012 roku w zakresie podstawy programowej oraz ramowych planów nauczania kształcenia ogólnego w szkołach ponadgimnazjalnych.

Postulaty formułowane przez MEN odnośnie zadań liceów ogólnokształcących – *wyposażenie przyszłego absolwenta w wiedzę ogólną, stanowiącą podstawę wykształcenia średniego* – nie znajdują odbicia we wprowadzanych rozwiązaniach. Przeciwnie – ograniczają one możliwości integralnego rozwoju uczniów poprzez zbyt wczesną “specjalizację” a w konsekwencji doprowadzą do obniżenia poziomu edukacji zarówno matematyczno-przyrodniczej i humanistycznej.

MEN czyni to, począwszy od klasy drugiej, zwiększając liczbę godzin przeznaczonych do nauczania przedmiotów w zakresie rozszerzonym oraz zastępując nauczanie przedmiotów ogólnych na poziomie podstawowym zblokowanymi przedmiotami “historia i społeczeństwo” oraz “przyroda”. Treści programowe zblokowanych przedmiotów stanowią istotne ograniczenie treści zastąpionych przedmiotów na poziomie podstawowym oraz są przedmiotem krytyki specjalistów, począwszy od etapu konsultacji społecznych.

Wprowadzane przez MEN zmiany ograniczają zatem możliwości równoległego uczenia się przedmiotów humanistycznych i przyrodniczych, pozostawiając uczniom wybór pomiędzy przedmiotami matematyczno-przyrodniczymi w zakresie rozszerzonym z dodatkowym przedmiotem “historia i społeczeństwo” lub przedmiotami humanistycznymi w zakresie rozszerzonym z przedmiotem “przyroda”. W ten sposób w znaczącej mierze pozbawiają uczniów możliwości zdobycia wykształcenia ogólnego w liceum ogólnokształcącym. Takie podejście nie odpowiada również zaleceniom Parlamentu Europejskiego (2006) w sprawie rozwijania wszystkich kompetencji kluczowych w uczeniu się przez całe życie.

Krajowa Sekcja Nauki NSZZ “Solidarność” zauważa ponadto, że w założonej koncepcji MEN, wykształcenie ogólne jest ograniczone do realizacji podstawy programowej gimnazjum i pierwszej klasy szkoły ponadgimnazjalnej. Dalsza nauka ma głównie służyć pogłębianiu nauki wybranych przedmiotów w zakresie rozszerzonym.

Argumentowanie wprowadzanych zmian edukacyjnych, szczególnie intensywnego nauczania przedmiotów w zakresie rozszerzonym, potrzebą lepszego przygotowania absolwentów szkół do nauki w uczelniach i szkołach wyższych jest wynikiem zawężonego rozumienia celów i efektów kształcenia na poziomie szkoły wyższej. Uczelnie oczekują wszechstronnie przygotowanych kandydatów, gotowych sprostać wymaganiom ukierunkowanych studiów, jednak z dobrą znajomością innych dyscyplin, nauczanych w liceum ogólnokształcącym, które stanowią wiedzę kontekstową, niezbędną do zdobywania wiedzy specjalistycznej oraz różnorodnych

umiejętności i kompetencji.

Mamy sytuację zagrażającą dobrej jakości edukacji na poziomie ponadgimnazjalnym, co prowadzi do kontestowania wprowadzanych zmian edukacyjnych, że wymienimy protest głodowy działaczy opozycji z lat 80. w kościele św. Stanisława Kostki w Krakowie oraz uchwały znakomitych historyków Uniwersytetu Jagiellońskiego, Uniwersytetu Wrocławskiego i innych środowisk.

Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „Solidarność” zwraca się do Ministerstwa Edukacji Narodowej o zmianę założeń reformy programowej, tak aby zapewnić uczniom szkół ponadgimnazjalnych szanse wszechstronnego rozwoju i zapewnić im należyłą jakość edukacji, zarówno matematyczno-przyrodniczej jak humanistycznej.

Przewodniczący KSN NSZZ „Solidarność”

Prof. dr hab. Edward Malec